

Uchwała Nr SO-4/0952/31/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Trzcinica na 2023 rok.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 21/2022 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 2 listopada 2022 r., w osobach:

Przewodnicząca: Agnieszka Ząbczyńska

Członkowie: Barbara Dymkowska

Dorota Wierzbicka

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Trzcinica projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok

opinię pozytywna
z uwagą w pkt III.5. uzasadnienia.

Uzasadnienie

- I. Projekt uchwały budżetowej Gminy Trzcinica na rok 2023 został przedłożony tut. Izbie w celu zaopiniowania w dniu 14 listopada 2022 r. Wraz z projektem przedłożono uzasadnienie oraz materiały informacyjne.
  1. Szczegółowość projektu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne odpowiadają wymaganiom określonym uchwałą Nr XLVII/268/2010 Rady Gminy Trzcinica z dnia 26 sierpnia 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej i jej zmianami z dnia 20 lutego 2019 r. dokonanych uchwałą Rady Gminy Trzcinica Nr IV/36/2019 Rady Gminy Trzcinica w sprawie zmiany uchwały Nr XLVII/268/2010 Rady Gminy Trzcinica z dnia 26 sierpnia 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.
  2. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212, art. 214 oraz art. 215 tej ustawy.
- II.
  1. W projekcie uchwały budżetowej na rok 2023 zostały ustalone:
    - a) dochody w wysokości 41.421.580,15 zł, w tym:
      - dochody bieżące w kwocie 22.849.771,79 zł,
      - dochody majątkowe w kwocie 18.571.808,36 zł;

b) wydatki w kwocie 45.437.490,99 zł, w tym:

- wydatki bieżące w kwocie 23.623.932,19 zł,
- wydatki majątkowe w kwocie 21.813.558,80 zł.

Prognozowane w projekcie budżetu dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych są wyższe od planowanych wydatków bieżących, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok oraz w projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Trzcínica na lata 2023-2033 wynika, że w 2023 roku i latach następnych spełniona będzie relacja, o której jest mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym uchwalenia budżetu.
3. Projektowany wynik budżetu to deficyt w wysokości 4.015.910,84 zł, który zgodnie z postanowieniem § 3 projektu uchwały budżetowej sfinansowany zostanie przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, wolnymi środkami o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz przychodami z planowanych do zaciągnięcia kredytów.
4. W załączniku nr 3 pn. „Przychody i rozchody budżetu w 2023 r.” do projektu uchwały budżetowej zaplanowano przychody z tytułu:
  - niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w wysokości 772.061,00 zł,
  - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w wysokości 1.050.103,02 zł,
  - zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w wysokości 2.772.928,82 zł,

oraz rozchody z tytułu:

- spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w wysokości 579.182,00 zł.

Z uzasadnienia do projektu budżetu na 2023 wynika, że przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach stanowią niewykorzystane środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości ogółem 772.061,00 zł. Z kolei wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1.050.103,02 zł dotyczą środków z subwencji kanalizacyjnej w kwocie 324.936,84 zł, środków własnych z inwestycji dotyczącej wdrażania elektronicznych usług publicznych w ramach projektu partnerskiego z udziałem Gmin Rychtal, Trzcínica oraz Bralin

w kwocie 275.166,18 zł oraz środków z tytułu udziału we wpływach z podatku od osób fizycznych w kwocie 450.000,00 zł.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2021 r., sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2022 oraz uchwały budżetowej Gminy Trzcinica na rok 2022 (po zmianach) Skład Orzekający ustalił, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina Trzcinica posiada niezaangażowane w budżecie roku 2022 wolne środki w wysokości 217.072,96 zł oraz środki zgromadzone na rachunkach lokat (§ 994) w wysokości 1.372.164,02 zł (w tym środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych COVID -19 w kwocie 772.061,00 zł, z tytułu udziału we wpływach z podatku od osób fizycznych w kwocie 450.000,00 zł, ze środków z subwencji kanalizacyjnej w kwocie 324.936,84 zł oraz środków własnych z inwestycji dotyczącej wdrażania elektronicznych usług publicznych w ramach projektu partnerskiego z udziałem Gmin Rychtal, Trzcinica oraz Bralin w kwocie 275.166,18 zł), które może zaangażować w budżecie roku w 2023 roku. Przy czym Skład Orzekający zauważa, że rzeczywisty poziom wolnych środków na koniec 2022 roku będzie możliwy do ustalenia dopiero po zakończeniu roku budżetowego, zamknięciu ksiąg rachunkowych oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych za 2022 rok.

III.

1. Prognozowane dochody Gminy na 2023 rok są wyższe o 57,14% od planowanych dochodów gminy na 2022 rok (wg stanu na koniec III kwartału 2022 r.). Dochody własne z tytułu podatków i opłat lokalnych zostały zaplanowane w wysokości wyższej o 19,75% od planowanych w 2022 roku. Wójt konstruując budżet uwzględnił podstawowe źródła dochodów własnych.
2. Planowane w projekcie dochody z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone gminie ustawami, subwencji oraz wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych zostały zaplanowane w wysokościach wynikających z zawiadomienia dysponenta. Natomiast kwota dotacji na wychowanie przedszkolne (rozdziale 80104, § 2030) o czym poinformowano w uzasadnieniu, wyliczona została na podstawie ustawy o systemie oświaty.
3. Planowane wydatki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej odpowiadają wielkościom planowanych dotacji.
4. Planowane wydatki na 2023 rok są wyższe o 21,62% od planowanych wydatków na 2022 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2022 r.), przy czym wydatki bieżące zaplanowano na poziomie niższym o 12,30% a wydatki majątkowe na poziomie wyższym o 109,28% w stosunku do planowanych na koniec III kwartału 2022 r.
5. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej i rezerw celowych, mieszczą się w granicach określonych w przepisach art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, natomiast rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego nie mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 261 , z późn. zm.), ponieważ zaplanowano ją w

kwocie 23.108,51,00 zł, co stanowi 0,21% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Zgodnie natomiast z art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym rezerwa ta powinna być zaplanowana w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

Powyższe stanowi podstawę do sformułowania uwagi.

6. W projekcie budżetu Wpłaty na rzecz izb rolniczych zabezpieczono na poziomie 1,95%, tj. poniżej wymaganych 2% wpływów z tytułu podatku rolnego, zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych.
7. Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wydatki związane ze zwalczaniem narkomanii zaplanowano w kwocie równej planowanym wpływom za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.
8. Prognozowane dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w całości przeznaczone zostały na wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że w wydatkach planowanych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nie zaplanowano wszystkich wydatków związanych z obsługą administracyjną, w tym np. kosztów postępowania windykacyjnego /§ 4610/. Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888, z późn. zm.) „Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.”

Skład Orzekający wskazuje zatem, że w rozdziale 90002 należy ująć, zgodnie z wyżej cytowanym przepisem także wszystkie wydatki związane z obsługą administracyjną systemu gospodarki odpadami, w tym związane z postępowaniem egzekucyjnym.

Skład Orzekający zauważa również, że w planie dochodów związanych z gospodarką odpadami komunalnymi nie zaplanowano wpływów z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień /§ 0640/ pomimo, iż ze sprawozdań budżetowych (Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wg stanu na koniec III kwartału 2022 r.) wynika, że występują zaległości z tytułu nie wpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co świadczy prowadzonych działaniach egzekucyjnych.

9. W postanowieniach projektu uchwały i załącznikach wyodrębniono dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw.
10. Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący może udzielić organowi wykonawczemu nie budzi zastrzeżeń, za wyjątkiem upoważnienia zawartego w postanowieniu § 9 pkt 7 projektu uchwały budżetowej w brzmieniu: „Zgodnie z art. 28 Ustawy o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych, upoważnia się wójta do:
  - a) wprowadzić niezbędne zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy;
  - b) dokonać czynności, o których mowa w art. 258 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.”.

Skład Orzekający wskazuje, że organ wykonawczy został upoważniony do powyższych czynności na mocy art. 28 ww. ustawy, zatem zapis § 9 pkt 7 projektu uchwały budżetowej jest bezpodstawny.

Ponadto proponuje się doprecyzować postanowienie § 9 w pkt 1 projektu uchwały poprzez dookreślenie wysokości kredytów i pożyczek na przejściowy deficyt.

11. Planowane w projekcie budżetu na 2022 r. wydatki zapewniają realizację przedsięwzięć ujętych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej dla roku 2022, co spełnia wymóg art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
  12. W projekcie budżetu przewidziano wydatki na Fundusz Sołecki. Rada Gminy uchwałą. Rada Gminy uchwałą Nr XXXIX/250/2014 z dnia 25 marca 2014 roku, wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołecki.
- IV. Skład Orzekający wskazuje na następujące nieprawidłowości i uchybienia w projekcie uchwały budżetowej:
1. W załączniku Nr 2 do projektu uchwały pn. „Plan wydatków Gminy Trzcinica na rok 2023 ” w dziale 600 /Transport i łączność/, rozdział 60004 /Lokalny transport zbiorowy/ zaplanowano wydatki z tytułu dotacji celowej na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących /§ 2710/ w kwocie 75.000,00 zł. Skład Orzekający wskazuje na konieczność podjęcia stosownych uchwał przed przekazaniem środków na powyższy cel.
  2. W załącznika Nr 4 pn. „Załącznik inwestycyjny” oraz załączniku Nr 7 pn. „Plan wydatków jednostek pomocniczych na rok 2023” do projektu uchwały, w dziale 921 /Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego/, rozdział 92105 /Pozostałe zadania w zakresie kultury/, wykazano wydatki w § 6050 /Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych/ w kwocie 10.000,00 zł z przeznaczeniem na zadanie pn. „Zakup namiotu dla sołectwa Laski”. Nazwa zadania wskazuje, że powyższy powinien zostać zaklasyfikowany w paragrafie 6060 /Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych/.
  3. W postanowieniach §§ 14 i 15 treści projektu uchwały budżetowej wyszczególniono kwotę dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych

jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami oraz wydatków z tego tytułu podczas gdy powyższe kwoty zostały już wykazane w postanowieniach § 1 ust 2 pkt 1 oraz § 2 ust 2 pkt 1.

4. W § 9 pkt 4 treści projektu budżetu zawarto upoważnienia z art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, natomiast w podstawie prawnej projektu nie przywołano art.111 ww. ustawy.

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający postanowił jak w sentencji uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Agnieszka Ząbczyńska

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.